

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Bydgoszczy

LBY.411.6.4.2023

Krzysztof Zieliński
Wójt Gminy Książki
Urząd Gminy Książki
ul. Bankowa 4
87-222 Książki

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

I/23/004/LBY Prawidłowość wydatkowania środków Regionalnego Programu Operacyjnego
Województwa Kujawsko- Pomorskiego 2014-2020 przez wybrane gminy wiejskie

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Urząd Gminy Książki, ul. Bankowa 4, 87-222 Książki
Kierownik jednostki kontrolowanej	Krzysztof Zieliński, Wójt Gminy Książki, od 21 listopada 2018 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnił Jerzy Dudkiewicz (w okresie od 1 stycznia 2017 r. do 20 listopada 2018 r.)
Zakres przedmiotowy kontroli	Prawidłowość wydatkowania środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2014-2020 przez wybrane gminy wiejskie.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2017 r. do zakończenia czynności kontrolnych ¹ , z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Bydgoszczy
Kontroler/Kontrolerzy	1. Maciej Gajdzik, doradca techniczny, upoważnienie do kontroli nr LBY/158/2023 z 13 listopada 2023 r. 2. Karol Zieliński, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LBY/159/2023 z 13 listopada 2023 r. (akta kontroli str. 1-4, 255-257)

¹ Tj. do 14 grudnia 2023 r

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia prawidłową realizację umów o dofinansowanie projektów pn. „Centrum aktywnego wypoczynku i sportów wodnych w Gminie Książki – etap II” oraz „Szkoła Przyszłości w Książkach – etap II”. W szczególności przedmiot umów o dofinansowanie tych projektów ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego 2014-2020⁴ został zrealizowany, w tym - osiągnięto zaplanowane cele i efekty projektu, poniesione wydatki były kwalifikowalne, a także – prawidłowo udzielono zamówień.

Prowadzono prawidłową ewidencję wydatków budżetowych, dla realizowanych projektów wyodrębniając ewidencję księgową, odpowiednio ujmując tam zakupy i środki trwale oraz właściwie klasyfikując wydatki.

Jako nieprawidłowe należy jednak ocenić zaliczenie bezpośrednich kosztów projektu „Centrum aktywnego wypoczynku i sportów wodnych w Gminie Książki, niezbędnych do jego realizacji - jako kosztów pośrednich, dotyczących obsługi zarządzania tym projektem.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Realizacja wybranych umów o dofinansowanie

Opis stanu faktycznego

1.1. W okresie objętym kontrolą Gmina Książki⁶ była beneficjentem 14 projektów⁷, realizowanych w ramach RPO WK-P, dofinansowanych z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego⁸ oraz Europejskiego Funduszu Społecznego⁹. Ogólna wartość wszystkich projektów wynosiła 15 193,8 tys. zł, a łączna kwota pozyskanego dofinansowania - 11 269,2 tys. zł. W okresie objętym kontrolą wartość otrzymanych przez Gminę środków w powyższym zakresie wynosiła 11 051,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 258-260)

1.2. Badaniem objęto trzy projekty realizowane w ramach umów o udzielenie dofinansowania przez Instytucję Zarządzającą¹⁰ RPO: „Centrum aktywnego wypoczynku i sportów wodnych w Gminie Książki”¹¹, „Centrum aktywnego wypoczynku i sportów wodnych w Gminie Książki – etap II”¹² oraz „Szkoła Przyszłości w Książkach – etap II”¹³.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: „RPO WK-P”.

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁶ Dalej także: „Gmina”.

⁷ Dziewięć projektów było bezpośrednio realizowanych przez Gminę, w pozostałych przypadkach przez jednostki organizacyjne Gminy, tj. Szkołę Podstawową i Przedszkole im. Henryka Sienkiewicza w Książkach (dwa projekty), Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Książkach (dwa projekty) oraz Stowarzyszenie Towarzystwo Rozwoju Gminy Płużnica (jeden).

⁸ Dalej także: „EFRR”.

⁹ Dalej także: „EFS”.

¹⁰ Województwo Kujawsko-Pomorskie, reprezentowane przez Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Dalej: „IZ”.

¹¹ Umowa nr UM_WR.431.1.313.2020 o dofinansowanie projektu nr RPKP.06.05.00-04-0015/19 współfinansowanego z EFRR, dalej także: „Projekt CAW I”.

¹² Umowa UM_WR.431.1.031.2022 o dofinansowanie projektu RPKP.06.05.00-04-0005/22 współfinansowanego z EFRR, dalej także: „Projekt CAW II”.

¹³ Umowa nr UM_WR.433.1.014.2022 o dofinansowanie projektu „Szkoła Przyszłości w Książkach – II edycja”, zawarta 24 marca 2022 r., dalej także: „Szkoła przyszłości”.

1.2.1. Projekt pn. „Centrum aktywnego wypoczynku i sportów wodnych w Gminie Książki”¹⁴ realizowany był w okresie od 15 lutego 2019 do 20 września 2021 r. Jego celem było utworzenie nowej infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej polegającej m.in. na zagospodarowaniu brzegów trzech jezior¹⁵. Gmina uzyskała dofinansowanie w wysokości 2 704 tys. zł. Głównym założeniem projektu było stworzenie miejsc do aktywnego wypoczynku i uprawiania sportów wodnych w Gminie Książki. Zgodnie z postanowieniami umowy i wniosku o dofinansowanie osiągnięto następujące wskaźniki produktu i rezultatu:

- liczba wybudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych – trzy obiekty¹⁶;
- liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami - trzy obiekty¹⁷;
- wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne 3 924 odwiedziny/rok¹⁸;
- wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach innych niż przedsiębiorstwa - trzy EPC¹⁹.

(akta kontroli str. 261-333, 334-423, 492-502, 619-644, 1237-1246)

W ramach projektu poniesiono następujące wydatki, stanowiące koszty bezpośrednie:

- 2 506 tys. zł. netto²⁰ na roboty budowlane nad jeziorami polegające m.in. na przygotowaniu terenu nad jeziorami w miejscowości Łopatki, Osieczek, Blizno, budowie budynków sanitarnych wraz z instalacją wewnętrzną, wykonaniu plaż, pomostów pływających, budowie i montażu ogrodzeń panelowych, ogrodzenia plaż z bali, wykonaniu witaczy, schodów zewnętrznych, montażu wyposażenia, wykonaniu budynków edukacyjno-szkoleniowych, wykonaniu robót ziemnych, wykonaniu monitoringu oraz instalacji alarmu wewnętrznego,
- 219,5 tys. netto²¹ na dostawę i montaż trzech zestawów miasteczek wodnych;
- 260,5 tys. zł netto²² na dostawę sprzętu wodnego oraz żagliówek;
- 45 tys. zł netto²³ za pełnienie nadzoru inwestorskiego;
- 40 tys. zł netto²⁴ za opracowanie projektu budowlanego;
- 8,1 tys. zł netto²⁵ za opracowanie studium wykonalności;
- 6 tys. zł netto²⁶ za badania podłoża gruntowego;
- 2,2 tys. zł netto²⁷ za opracowanie map do celów projektowych.

---

¹⁴ Dalej: CAW I.

¹⁵ Łopatowickiego, Osieczek i Blizno.

¹⁶ Wartość docelowa wskaźnika wynosiła 3.

¹⁷ Wartość docelowa wskaźnika wynosiła 3.

¹⁸ Wartość docelowa wskaźnika wynosiła 3690.

¹⁹ Wartość docelowa wskaźnika wynosiła 3. Wskaźnik wyrażony w jednostce miary EPC, tj. ekwiwalent pełnego czasu pracy w pełnym wymiarze godzin, obejmujący 40 godzin pracy w tygodniu roboczym przez okres roku. Nowe miejsce pracy musiało zostać utworzone maksymalnie w okresie 12 miesięcy od terminu zakończenia realizacji projektu. Każde nowo utworzone miejsce pracy w celu spełnienia warunku trwałości musi zostać utrzymane przez okres co najmniej 2 lat.

²⁰ Faktura 1/09/2021 na kwotę 683,6 tys. zł netto, faktura 2/11/2020 na kwotę 682 tys. zł netto, faktura 1/11/2020 na kwotę 570,2 tys. zł netto, faktura 1/08/2021 na kwotę 570,2 tys. zł.

²¹ Faktura FV/2021/05/67/S zgodnie z umową RG/232021.

²² Faktura F/2021/05/837/S na kwotę 140 tys. zł netto zgodnie z umową RG/32/2021, faktura 89/06/21 na kwotę 120,5 tys. zł zgodnie z umową RG//34/2021.

²³ Faktura 7/2021.

²⁴ Faktura 10/2020.

²⁵ Faktura 404/2018/00077.

²⁶ Faktura 52/2019.

²⁷ Faktura R-11/2019.

Koszty pośrednie poniesione w ramach projektu wynosiły 98,6 tys. zł netto.

(akta kontroli str. 573 - 616)

1.2.2. Projekt pn. „Centrum aktywnego wypoczynku i sportów wodnych - etap II”²⁸ był realizowany w okresie od 1 lipca 2022 r. do 30 października 2023 r. Była to kolejna inwestycja związana z utworzeniem infrastruktury turystycznej i rekreacyjnej w oparciu wskazane wyżej zbiorniki wodne położone na terenie Gminy. Pozyskane dofinansowanie wynosiło 2 075,8 tys. zł. Projekt powstał ze względu na zidentyfikowanie przez Gminę potrzeby związane z obsługą ruchu turystycznego i niedostateczną infrastrukturę i wyposażenie na obszarach objętych projektem.

Zaplanowanymi i osiągniętymi wskaźnikami produktu były:

- liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – dwa obiekty;
- liczba wybudowanych obiektów turystycznych i rekreacyjnych – dwa obiekty.

Osiągnięcie wartości docelowej wskaźników rezultatu zostało zaplanowane na 2024 r. i obejmowało ono:

- wzrost zatrudnienia we wspieranych podmiotach – trzy EPC;
- wzrost oczekiwanej liczby odwiedzin w objętych wsparciem miejscach należących do dziedzictwa kulturalnego i naturalnego oraz stanowiących atrakcje turystyczne – 273 odwiedzin rocznie.

(akta kontroli str. 261-423, 492-502, 1237-1246)

W ramach realizacji projektu poniesiono następujące wydatki, stanowiące koszty bezpośrednie:

- 1 239,9 tys. zł netto²⁹ za wykonanie robót budowlanych polegających na budowie budynku szkoleniowego nad jeziorem w Osieczku oraz budynku gospodarczego w Łopatkach Polskich;
- 1 045 tys. zł netto³⁰ na zakup sprzętu wodnego i wyposażenia, m.in. łódzie motorowe, skutery wodne, rowery wodne, łódzie żaglowe, kamizelki asekuracyjne, ratunkowe, maty pływające, kanapy pływające, dmuchane place zabaw;
- 45 tys. zł netto za nadzór inwestorski;
- 30 tys. zł netto za opracowanie projektu budowlanego;
- 8 tys. zł netto za opracowanie studium wykonalności;
- 1,5 tys. zł netto za opracowanie mapek do celów projektowych.

(akta kontroli str. 843-936)

Wydatki poniesione w zakresie kosztów pośrednich projektu wynosiły 71,9 tys. zł. W dniu 12 grudnia 2023 r. dokonano przeksięgowania wydatków zaliczanych do kosztów pośrednich tego projektu, co opisano także w punkcie 1.3 niniejszego wystąpienia pokontrolnego oraz w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

---

²⁸ Dalej: CAW II.

²⁹ Faktura 0033/2023 na kwotę 859 9 tys. zł netto, faktura 1/06/2023 na kwotę 380 tys. zł netto.

³⁰ Faktura 1/06/2023 na kwotę 335,2 tys. zł netto, faktura SU/3/09/2023 na kwotę 162,6 tys. zł netto, faktura FS/0029/2023 145,2 tys. zł netto, faktura 00018/07/2023 na kwotę 128 tys. zł netto, faktura 116/09/23 na kwotę 102,4 tys. zł netto, faktura # 23-08-10.1 na kwotę 97,8 tys. zł netto, faktura F/2023/05/731/S na kwotę 40,8 tys. zł netto, faktura FV/2023/09/536/S na kwotę 33 tys. zł netto.

Ostatecznie wysokość kosztów pośrednich wynosiła 75,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 937-940, 1121-1214)

1.2.3. Projekt pn. „Szkoła Przyszłości w Książkach - II edycja” był realizowany w okresie od 1 marca 2022 r. do 31 października 2023 r. Całkowita wartość tego przedsięwzięcia wynosiła 878,6 tys. zł a wartość dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego – 746,8 tys. zł. Podmiotem realizującym umowę była Szkoła Podstawowa im. Henryka Sienkiewicza w Książkach. W okresie od stycznia 2022 r. do listopada 2023 r. Gmina wydatkowała w ramach powyższego projektu łącznie 834,5 tys. zł, z czego 638,0 tys. zł na wynagrodzenia i pochodne³¹.

Określonym w powyższej umowie celem do osiągnięcia była poprawa efektywności i jakości kształcenia 240 uczniów Szkoły Podstawowej w Książkach - poprzez rozwijanie kompetencji kluczowych i umiejętności uniwersalnych, niezbędnych na rynku pracy, zindywidualizowanego podejścia do ucznia (szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi), podniesie kompetencji 28 nauczycieli, doposażenie Szkoły w sprzęt informatyczny wraz z modernizacją infrastruktury sieciowej w okresie do 31 października 2023 r.

Opartymi na określonych w umowie efektami realizacji projektu miało być w szczególności:

- objęcie 240 uczniów wsparciem zakresie rozwijania kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych;
- nabycie przez 219 uczniów kompetencji kluczowych lub umiejętności uniwersalnych;
- objęcie pracą indywidualną 88 uczniów ze specjalnymi potrzebami rozwojowymi i edukacyjnymi;
- objęcie 84 osób szkoleniami lub doradztwem w zakresie kompetencji cyfrowych;
- objęcie wsparciem 28 nauczycieli, w tym – w zakresie technologii informatycznych i komunikacyjnych;
- uzyskanie przez 28 nauczycieli kwalifikacji i kompetencji w zakresie kompetencji cyfrowych;
- objęcie wsparciem czterech uczniów, zagrożonych przedwczesnym opuszczeniem systemu oświaty.

Na podstawie dokumentacji sprawozdawczej projektu, rachunków oraz oględzin stwierdzono, że powyższe efekty zostały osiągnięte.

(akta kontroli str. 5-240, 251-253, 1470-1670)

1.3. Poniesione wydatki (koszty bezpośrednie) w ramach kontrolowanych projektów spełniały zasady kwalifikowalności, w tym m.in.: były niezbędne do realizacji zadań, racjonalne i efektywne, zostały należycie udokumentowane, były przewidziane w kosztorysie i zostały poniesione wyłącznie na realizację przedmiotu umowy.

W przypadku projektu CAW I część poniesionych wydatków przez Gminę w ramach kosztów pośrednich nie spełniało wymogów kwalifikowalności wydatków określonych

---

³¹ Wg sald na kontach z grupy 130.

w wytycznych³² oraz regulaminie konkursu³³, co zostało opisane w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”.

Łączna wartość wydatków niekwalifikowalnych³⁴ w projekcie wynosiła 24,1 tys. zł.

Koszty pośrednie nie przekroczyły limitu³⁵, określonego w umowach o dofinansowanie.

Kontrola kosztów pośrednich w projekcie CAW II wykazała koszty niekwalifikowalne³⁶ o łącznej wartości 30,3 tys. zł na kwotę dofinansowania w wysokości 25,7 tys. zł, które związane były m.in. z: zakupem schodów (podestu), telewizora, dmuchawy, łóżek turystycznych, stołów koktajlowych, suszarki, chłodziarki.

Po przeksięgowaniu w dniu 12 grudnia 2023 r. poniesionych kosztów pośrednich związanych z projektem CAW II na poczet kosztów bezpośrednich, wszystkie wydatki w tym zakresie spełniły warunki kwalifikowalności wydatków.

Wójt wyjaśnił, że powyższe przeksięgowanie nastąpiło w sytuacji, gdy projekt nie był jeszcze rozliczony z IZ oraz nie przekazano płatności końcowej.

(akta kontroli str. 5-240, 843-940, 1121-1214, 1474-1670)

1.4. Na podstawie badania trzech zamówień³⁷ - dokonanych w celu realizacji powyższych projektów - stwierdzono, że zostały one przeprowadzone w odpowiednim trybie, zgodnie z przepisami o zamówieniach publicznych³⁸, wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków³⁹ oraz procedurami obowiązującymi w Urzędzie⁴⁰.

(akta kontroli str. 102-121, 1216-1232)

1.5. Zgodnie z umowami o dofinansowanie dla objętych kontrolą projektów trwałość projektów obowiązywała w okresie:

³² Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 19 lipca 2017 r. (projekt CAW I), Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 21 grudnia 2020 r. (projekt CAW II).

³³ Załącznik do uchwały Nr 7/250/19 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 20 lutego 2019 r. regulamin konkursu nr RPKP.06.05.00-IZ.00-04-237/18 (projekt CAW I), Załącznik Nr 2 do uchwały Nr 24/971/22 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 23 czerwca 2022 roku regulamin konkursu nr RPKP.06.05.00-IZ.00-04-429/22 (projekt CAW II).

³⁴ faktura 128/05/2021 na kwotę 6 642,00 zł brutto; faktura F/2021/05/838/S na kwotę 1 056,00 zł brutto; faktura F/2021/06/365/S na kwotę 1648,20 zł brutto; faktura 345/2021 na kwotę 2 599,00 zł brutto; faktura FV 876/2021 na kwotę 1 167,19 zł brutto; faktura F/2021/07/176/S na kwotę 762,60 zł brutto; faktura 29 na kwotę 8118,00 zł brutto; faktura F/2021/07/739/S na kwotę 4 797,00 zł brutto.

³⁵ W przypadku projektów CAW I o CAW II - stawka ryczałtowa wynosiła 3,2 % bezpośrednich kosztów kwalifikowalnych. W projekcie „Szkoła Przyszłości” stawka ta wynosiła 25%.

³⁶ Faktury: 10/7/2023 na kwotę 80,60 zł brutto; 825/08/H/2023 na kwotę 920,00 zł brutto; 280/2023 na kwotę 45,40 zł brutto; S507/F000300/10/2023 na kwotę 849,00 zł brutto; 23-FVS/0206 na kwotę 341,10 zł brutto; FS 33/10/2023 na kwotę 1 zł brutto; FS 30/10/2023 na kwotę 2999,00 zł brutto; F/429/2024/2986 na kwotę 9850,65 zł brutto; FV 1698/10/23/B na kwotę 408,24 zł brutto; FS 530/10/2023 na kwotę 1050,00 zł brutto; 3099/2023 na kwotę 1440,00 zł brutto; 41/10/2023 na kwotę 5695,99 zł brutto; FV 2114/10/23/B na kwotę 2773,69 zł brutto; 36/10/2023 na kwotę 307,90 zł brutto; FV/73/2023 na kwotę 3499,96 zł brutto.

³⁷ Postępowanie o udzielenie zamówienia w trybie przetargu nieograniczonego pn.: „Utworzenie Centrum Aktywnego Wypoczynku i Sportów Wodnych w Gminie Książki” na szacunkową kwotę 2 513,4 tys. zł, zgodny z zasadą konkurencyjności konkurs ofert w projekcie Szkoła Przyszłości, oferta na kwotę 125,800 zł; rozeznanie rynku w ramach projektu CAW II – oferta na kwotę 45 tys. zł za nadzór inwestorski.

³⁸ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.)

³⁹ Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 19 lipca 2017 r. (projekt CAW I), Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 21 grudnia 2020 r. (projekt CAW II)

⁴⁰ Zarządzenie nr 35/2019 Wójta Gminy Książki z dnia 2 kwietnia 2019 r. w sprawie wprowadzenia regulaminu udzielania zamówień publicznych o wartości nieprzekraczającej kwoty wskazanej w art. 4 pkt 8 ustawy – Prawo zamówień publicznych.

- projekt CAW I – od 27 października 2022 r. do 27 października 2027 r.;
- projekt CAW II – okres trwałość projektu nie rozpoczął się (wniosek o płatność końcową nie został zweryfikowany i zatwierdzony);
- Szkoła Przyszłości – okres trwałości projektu nie rozpoczął się (nie złożono wniosku końcowego).

W miejscach realizacji projektów RPO WK-P umieszczono tablice informacyjno-promocyjne, a zakupione środki trwale znajdowały się w aktywach Gminy. Gmina utrzymywała zrealizowane założenia projektu RPO WK-P, w tym osiągnięte wskaźniki produktu i rezultatu.

Badaniem trwałości objęto próbę sześciu projektów: trzech badanych szczegółowo CAW I, CAW II, Szkoła Przyszłości) a także trzech innych projektów: „Szkoła Przyszłości w Książkach”, „Zwiększenie liczby miejsc w przedszkolu w Książkach oraz wsparcie ich funkcjonowania” i „Odnawialne źródła energii w Gminie Książki – etap II”.

Zakupione środki trwale znajdowały się w aktywach beneficjenta. W szczególności były to:

- dziewięć budynków i 79 jednostki pływające⁴¹, nabyte w ramach projektów „Centrum aktywnego wypoczynku i sportów wodnych w Gminie Książki”, „Centrum aktywnego wypoczynku i sportów wodnych w Gminie Książki – etap II”;
- sieć komputerowa, zainstalowania w ramach projektu „Szkoła Przyszłości w Książkach - II edycja”;
- 34 sztuki instalacji fotowoltaicznych, zamontowanych w ramach projektu „Odnawialne źródła energii w Gminie Książki – etap II”.

Beneficjent utrzymał zrealizowane cele powyższych projektów, tj.:

- stworzenie miejsc do aktywnego wypoczynku i uprawiania sportu oraz utworzenie odpowiedniej infrastruktury,
- zwiększenie udziału energii ze źródeł odnawialnych w produkcji energii na terenie gminy,
- 90 miejsc w lokalnym przedszkolu.

(akta kontroli str. 251, 492-502, 650-656, 941-1031, 1237-1246, 1563-1286, 1672)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Gmina, w ramach projektu CAW I, rozliczyła wydatki niekwalifikowane w wysokości 24,1 tys. zł, w ramach kosztów pośrednich projektu. Wydatki te zostały wykazane jako koszty pośrednie projektu, zamiast - koszty bezpośrednie. Nieprawidłowo rozliczone wydatki stanowiły 0,78 % wartości tego projektu i dotyczyły: wiosł do kajaków, kół ratunkowych, ciężarków kotwicznych, boi kąpieliskowo-cumowniczych, lin torowych, zjeżdżalni, stołu wodnego, przebieralni oraz kamizelek asekuracyjnych.

Stosownie do § 1 pkt 11 umowy o dofinansowanie powyższego projektu⁴² przez koszty pośrednie należało rozumieć koszty niezbędne do realizacji projektu, ale niedotyczące bezpośrednio głównego przedmiotu projektu, wskazane jako kwalifikowalne w regulaminie konkursu. Natomiast zgodnie z wytycznymi w zakresie kwalifikowalności wydatków⁴³ (str. 98) w zw. z § 4 ust. 12 umowy o dofinansowanie -

⁴¹ Motorówki, żaglówki, łodzie wiosłowe, kajaki, rowery wodne, skutery wodne.

⁴² Umowa nr UM_WR.431.1.313.2020 z dnia 7 sierpnia 2020 r.

⁴³ Wytyczne w zakresie kwalifikowalności wydatków w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Funduszu Spójności na lata 2014-2020 z dnia 19 lipca 2017 r.

w ramach niniejszego konkursu możliwe było finansowanie kosztów pośrednich, o ile dany wydatek nie stanowił kosztu bezpośredniego.

W wyniku kontroli ustalono, że przedmiotem projektu były inwestycje w centrum aktywnego wypoczynku i sportów wodnych, a koszty bezpośrednie ujęte we wniosku o dofinansowanie dotyczyły głównie zagospodarowania brzegów jezior, zakupu zjeżdżalni (miasteczek wodnych) oraz zakup sprzętu wodnego. Natomiast w ramach kosztów pośrednich rozliczono:

- wiosła do kajaków (faktura 128/05/2021, na kwotę 6,6 tys. zł brutto);
- koła ratunkowe, wiosła (faktura F/2021/05/838/S, na kwotę 1,1 tys. zł brutto);
- ciężarki kotwiczne, boje kąpieliskowo-cumownicze, linę torową (faktura F/2021/06/365/S, na kwotę 1,6 tys. zł brutto);
- zjeżdżalnię (ślizg wodny), stół wodny z parasolem, stół wodny (faktura FV 876/2021, na kwotę 1,2 tys. zł brutto);
- ciężarki kotwiczne gumowane (faktura F/2021/07/176/S, na kwotę 0,7 tys. zł brutto);
- przebieralnie plażowe (faktura 29, na kwotę 8,1 tys. zł brutto);
- kamizelki asekuracyjne (faktura F/2021/07/739/S, na kwotę 4,8 tys. zł brutto).

Wójt wyjaśnił, że:

- IZ dopuściła kwalifikowalność kosztów pośrednich, takich jak: działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych), wynikających z obowiązków określonych w umowie o dofinansowanie projektu;
- aby dotrzeć do jak największego grona odbiorców, a przede wszystkim do określonych grup docelowych projekt potrzebuje dodatkowej promocji, bo są osoby, które mogą być zainteresowane jego przebiegiem i rezultatami;
- włączenie zakupu wiosł do kajaków jako kosztu pośredniego umożliwił promocję projektu w związku z organizowanymi wydarzeniami promocyjnymi, takimi jak zawody wioślarskie oraz kursy nauki pływania kajakiem;
- zjeżdżalnia i dwa stoły wodne zostały zakupione w celu promocji projektu poprzez utworzenie kącika dla najmłodszych podczas imprez promujących projekt,
- przebieralnie plażowe były wykorzystywane jako miejsce do wieszania plakatów promujących projekt;
- zakup kół ratunkowych i wiosł należy uznać za koszty ochrony, dopuszczone regulaminem konkursu (zgonie z definicją przez ochronę rozumie się zabezpieczenie przed czymś niekorzystnym, złym lub niebezpiecznym);
- zakup ciężarków kotwicznych, boi kąpieliskowo-cumowniczych, linii torowej oraz kamizelek asekuracyjnych, w ramach kosztów pośrednich projektu, był strategicznie uzasadniony, gdyż pełnią one kluczową rolę w zabezpieczeniu przed potencjalnymi zagrożeniami i stwarzają warunki bezpiecznej realizacji działań.

NIK zauważa, że regulamin konkursu (str. 8)⁴⁴ dopuszczał finansowanie kosztów pośrednich, o ile dany wydatek nie stanowił kosztu bezpośredniego. Tymczasem koszt nabycia ww. przyrządów faktycznie stanowił koszt bezpośredni projektu. Tym samym nie powinno mylić się użytkowania projektu z jego promocją, zaś

---

⁴⁴ Załącznik do uchwały Nr 7/250/19 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 20 lutego 2019 r. regulamin konkursu nr RPKP.06.05.00-IZ.00-04-237/18 (projekt CAW I), Załącznik Nr 2 do uchwały Nr 24/971/22 Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 23 czerwca 2022 roku regulamin konkursu nr RPKP.06.05.00-IZ.00-04-429/22 (projekt CAW II).

(wyliczone wyżej) środki, mające służyć do promocji projektu, powinny być zostać określone we wniosku o dofinansowanie.

(akta kontroli str. 261-333, 1287-1304)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia prawidłową realizację umów o dofinansowanie projektów CAW II oraz Szkoła Przyszłości. Jako nieprawidłowe należy jednak ocenić zaliczenie bezpośrednich kosztów projektu CAW I, niezbędnych do jego realizacji - jako kosztów pośrednich, dotyczących obsługi zarządzania tym projektem.

OBSZAR

2. Ewidencja wydatków budżetowych w ramach projektów

Opis stanu faktycznego

2.1. W Urzędzie prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową wydatków dokonywanych w związku z badanymi projektami. Zgodnie z polityką rachunkowości – wyodrębniono odpowiednie konta analityczne oraz wprowadzono odrębne kody księgowe dla poszczególnych projektów, współfinansowanych ze środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

(akta kontroli str. 241-249, 1470-1670)

2.2. Zakupy oraz środki trwałe, nabywane w związku z realizacją projektów, realizowanych w ramach RPO WK-P były ujmowane w ewidencji księgowej Urzędu zgodnie z ich treścią ekonomiczną oraz zasadami rachunkowości. Środkami tymi były w szczególności:

- dziewięć budynków i 79 jednostki pływające, nabyte w ramach projektów „Centrum aktywnego wypoczynku i sportów wodnych w Gminie Książki”, „Centrum aktywnego wypoczynku i sportów wodnych w Gminie Książki – etap II”, o łącznej wartości 6 449,8 tys. zł;
- sieć komputerowa, zainstalowania w ramach projektu „Szkoła Przyszłości w Książkach - II edycja”, o wartości 154,8 tys. zł;

Amortyzacja powyższych składników majątku Gminy Książki była naliczana według prawidłowych stawek. W wartości powyższych środków trwałych nie uwzględniano podatku od towarów i usług podlegającego odliczeniu oraz kosztów usług pozyskania dofinansowania.

(akta kontroli str. 1250, 1252, 1324, 12530-1261, 326-1469, 1474-1677)

2.3. Wydatki budżetowe, poniesione w ramach projektów, realizowanych w ramach RPO WK-P, zostały prawidłowo zaklasyfikowane. W szczególności: wydatki na zakupy inwestycyjne były ujmowane w paragrafie 606 a wydatki dotyczące inwestycji - w paragrafie 605. Wszystkie wydatki ze środków z budżetu Unii Europejskiej (ujęte z czwartą cyfrą „9”) zostały zaplanowane w dokumentach projektowych i ujęte we wnioskach o płatność. Powyższe wydatki były zgodne z kwotami wykazanymi w wieloletnich prognozach finansowych Gminy Książki.

(akta kontroli str. 1474-1670)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Gminy w skontrolowanym zakresie.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące uwagi i wnioski:

Uwagi	Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.
Wniosek	Zapewnienie prawidłowego rozliczenia wydatków stanowiących koszty bezpośrednie, realizowanych projektów w ramach RPO WKP.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Bydgoszcz, 21 grudnia 2023 r.

kontroler
(-) Maciej Gajdzik
doradca techniczny

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy
(-) p.o. Dyrektor
Tomasz Sobecki

